

Ook dit jaar veel koprot

Eerste stap naar gerichte bestrijding koprot

> Controleer op koprot, adviseer Jacob Swart, teeltspecialist Agrifirm Plant (links), en Paul Goorden, specialist gewasbescherming Cebeo Agrochemie.

Er zit een groot verschil in de werking van fungiciden tegen koprot in uien. Dat blijkt uit onderzoek, uitgevoerd op initiatief van Agrifirm Plant. Zeven middelen zijn getest in een doorspuitschema. Het ene werkt goed, het andere vrijwel niet.

Koprot is de laatste twee jaar een groot probleem. De schimmel infecteert het gewas op het veld. Vanuit het blad groeit het naar de bol. In natte zomers is er meer koprot in uien dan in droge jaren. Snel drogen van de uien kan beperken dat de schimmel in de bol groeit. Verraderlijk is dat koprot pas in de bewaring aan het licht komt. Ongeveer zes weken na het begin van de bewaring worden de eerste symptomen zichtbaar. De buitenste rokken van de ui beginnen te rotten bij de hals van de ui. Dat is in dat stadium alleen te zien door de uien verticaal door te snijden. Later gaat de hele ui rotten.

'Geregeld honderd uien snijden ter controle'

Doordat de schimmel zo laat aan het licht komt, kan in de afzet van de uien veel mis gaan. De handel kan een prima partij uien verschepen, maar bij aankomst in elders in de wereld, enkele weken later, kan afkeuring volgen doordat er koprot in blijkt te zitten. "Dat brengt onze exportpositie in gevaar en dat schaadt de hele sector", zegt Paul Goorden, specialist gewasbescherming van Cebeo Agrochemie.

ONDERZOEK MIDDELEN

Goorden sprak in januari 2012 op de jaarlijkse uierendag van de landbouwbeurzen over koprot. "Agrifirm Plant

nam vervolgens het initiatief om samen met andere partijen onderzoek op te zetten. Het Platform van Nederlandse Uientelers kreeg hiervoor financiering van partijen als PPO, middenfabrikanten en -distributeurs, uiensoortbedrijven, hagelverzekeraars en zaadhuizen", zegt Jacob Swart, teeltspecialist team Noord van Agrifirm Plant.

In seizoen 2012 is een perceel uien, geteeld in een gebied zonder ziektedruk, kunstmatig geïnfecteerd met koprot. De uien zijn beschermd met twee experimentele middelen en vijf middelen met een toelating in uien maar niet tegen koprot. Elk veldje is steeds met hetzelfde middel behandeld. De onderzoekers volgen de ziekteontwikkeling in de bewaring. "Nu al blijkt dat sommige middelen goed werken tegen koprot, andere vrijwel niet", zegt Swart. "In november zat in de uien van enkele proefveldjes al veel koprot. In het onbehandelde object is de helft van de uien aangetast."

Er moet een beslissingsondersteunend systeem (BOS) komen voor koprot, vindt Swart. Dit onderzoek is een belangrijke stap in de ontwikkeling daarvan, maar meer onderzoek is nodig. "We weten nog niet precies onder welke omstandigheden het gewas wordt geïnfecteerd. Dat bepaalt het beste spuittijdstip voor de sterkste middelen. Ook moet worden onderzocht

hoe de middelen in een wisselschema passen. Want de meeste middelen mogen maar enkele keren per

'Afvالحopen zijn de bron van de eerste infectie'

seizoenen worden toegepast." Het ontwikkelen van zo'n BOS duurt nog wel een paar jaar, schat Swart.

AFVALHOPEN OPRUIJEN

Tot die tijd kunnen de telers alleen de schade beperken. Er is maar één plaats waar de schimmel overwintert: in uien. "Afvالحopen zijn daardoor de bron van de eerste infectie", zegt Swart. Dus is het opruimen van de afvalhopen de belangrijkste preventieve maatregel. Een droge zomer en snel drogen na de oogst helpen om te voorkomen dat de schimmel vanuit het loof in de bol groeit, maar daar heeft de teler doorgaans weinig vat op. Om vervelende verrassingen in het bewaarstadium te voorkomen, is het zaak om wekelijks de uien te controleren. „Snijd geregeld honderd uien door, dan weet je wat je hebt", zegt Goorden. „Begin kort na inschuren."

Agrifirm Plant onderzoekt uienrassen

In de praktijk komt Agrifirm Plant diverse voorbeelden tegen van de sterke interactie tussen grondsoort en uienzaadras. PPO toetst rassen in Lelystad en het UIKC toetst in Zeeland. Maar uien groeien niet alleen daar, ze groeien op zeer diverse grondsoorten; van zware klei, tot lichte zandgrond. Om u van een goed advies te kunnen voorzien, is Agrifirm Plant vier jaar geleden gestart met het toetsen van uienzaadrasen op verschillende grondsoorten. Dit gebeurt op zeven proeflocaties in Nederland. Deze proefvelden zijn niet in herhaling, maar in grote praktijk stroken. Zo kunnen we voordat een ras verkocht wordt, een goed beeld geven van de te verwachte prestaties.

Rassen met hoge verwachting

Zo hebben we voor 2013 hoge verwachtingen van de rassen RZ 1481, Firmo en Motion. Het ras RZ 1481 is een zeer vroeg ras met goede bewaarkwaliteiten en opbrengst. Firmo blijkt op de noordelijke gronden vroeger dan Dormo. Motion combineert vroegheid met bewaarbaarheid. Aangezien dit nieuwe rassen zijn, zijn ze beperkt beschikbaar. Wilt u meer informatie? Neemt u dan contact op met uw specialist.